

JULI - AUGUSTUS - SEPTEMBER 2017

N° 8

FIRE &
SECURITY

ALERT

Brand in Grenfell toren

In deze editie:

Dossier ANPI DTD 161: Veiligheid in scholen ▲ p 19

Brand in Grenfell toren

© C. Hoyer / Shutterstock.com

Jeanine Driessens ANPI:

Branden die gevels van hoge gebouwen raken vermenigvuldigen zich. De vermenigvuldiging van gevallen heeft onze aandacht gewekt, de brandpreventieadviseurs verwachtten zich namelijk aan een drama. Waarom is de brand van de Grenfell toren uit de hand gelopen en heeft zo de dood van 90 inwoners veroorzaakt? In een quasi zelfde situatie, de brand in hotel Address Downtown in Dubaï, heel sensationeel en veroorzaakte maar 16 gewonden (zie ons artikel in FSA magazine n°5, april 2016). Hoe deze tragische afloop uitleggen in Londen? Zonder op het onderzoek te wachten kunnen we al 2 essentiële dingen vaststellen: Welke rol heeft een sprinklerinstallatie op de overlevingskansen van inwoners? Welk is de impact van de brandbare gevel op de verspreiding van het vuur? (Zie pagina 46). De BFSN en de WTCB brengen hun ervaring en proberen een antwoord te geven op deze dubbele vraag.

Het is met een gevoel van verbijstering dat we via de media de tragedie hebben vernomen die veroorzaakt is door de verschrikkelijke brand in de Grenfell toren in West-Londen op 14 juni 2017. Officieel werden er 80 doden geteld evenals tientallen gekwetsten. Ook hebben honderden mensen al hun bezittingen en hun woonst verloren zien gaan in dit vreselijke inferno.

Na deze catastrofale brand kan men zich terecht de vraag stellen hoe een dergelijk incident zich kan voorgedaan hebben in onze hedendaagse samenleving waar brandveiligheid in principe toch een specifiek aandachtspunt is bij de bouwreglementeringen. Analyse van de feiten en een formeel onderzoek zijn nog steeds lopend maar ondertussen kon wel bevestigd worden dat het gebouw dateert uit 1974, een periode waarin sprinklers niet verplicht werden in hoge appartementsgebouwen in de UK.

De wettelijke verplichting voor het installeren van sprinklersystemen in alle nieuwe appartementsgebouwen is in Engeland van kracht sinds 2007 en van toepassing voor appartementsgebouwen hoger dan 30 m. In Schotland is de drempelhoogte 18 m en in Wales moeten alle nieuwe appartementsgebouwen en huizen sinds vorig jaar uitgerust worden met een sprinklersysteem.

De Grenfell toren onderging een grote renovatie, die vorig jaar werd afgerond, voor een bedrag van 11,5 miljoen euro. Sprinklers zijn niet verplicht in bestaande gebouwen

en alle verslagen geven aan dat ze niet geïnstalleerd werden in de Grenfell toren¹. De kosten voor een sprinklersysteem werden geschat op een bedrag van ongeveer 225 duizend euro, wat ongeveer 2% van de totale renovatiekosten bedroeg.

Een nieuwe externe gevelbekleding werd aangebracht en volgens alle visuele vaststellingen zag het er brandbaar uit. Het is niet duidelijk of de gevelbekleding werd aangebracht als brandwerende thermische isolatie, om als dusdanig de vuurverspreiding langs de gevel te vermijden, of om puur energiebesparende en/of esthetische redenen.

Volgens de vaststellingen ter plaatse zou de brand ontstaan zijn in een appartement op de vierde verdieping. Als dat klopt, is het meer dan waarschijnlijk dat een sprinklersysteem zou verhinderd hebben dat het vuur zich verder kon ontwikkelen en verspreiden. In dat geval zouden we niet eens gehoord hebben over een brand in de Grenfell toren.

Alan Brinson, van het European Fire Sprinkler Network, zegt hieromtrent het volgende over:

*"Deze brand is vergelijkbaar met deze in 'The Address Downtown Hotel' in Dubai op oudejaarsavond in 2016. Het verschil is wel dat dit gebouw voorzien was van sprinklers en geen enkel dodelijk slachtoffer te betreuren viel."*²

¹ Op zijn minst verbazend was eveneens de zeer spijtige vaststelling dat in bepaalde Belgische media op een totaal verkeerde manier vermeld werd dat de sprinklers niet zouden gewerkt hebben.

² Zie artikel "de brand van het L'Adress Downtown Dubai Hotel gevel is een dilemma - Fire Security Alert Magazine, n° 5 2016

Hoe evolueert de situatie verder in Groot-Brittannië?

Voor het officiële openbaar Grenfell onderzoek werd een groep van deskundigen aangesteld met als opdracht de overheid te adviseren bij het nemen van brandveiligheidsmaatregelen. De leden van deze onderzoekscommissie zijn onder andere: brandweerdiensten, brandveiligheidsindustrie, belangrijke aanbieders, lokale autoriteiten en verzekeraars.

Het officieel onderzoek, het politieke debat en de discussies tussen alle betrokken partijen zijn gaande. Ondertussen werd geopperd dat, op korte termijn, meer dan 500 bestaande hoge gebouwen zouden moeten uitgerust worden met sprinklers. In bepaalde lokale districten zijn bewoners en pers begonnen met campagnes om deze uitrusting ook toe te passen op meer dan 1.000 bijkomende gebouwen. Minstens 20 Engelse gemeenteraden wensen echter niet te wachten op de resultaten van het onderzoek van de centrale overheid en zullen de bestaande gebouwen in hun gebied beveiligen.

Zo werd in de nasleep van de Grenfell catastrofe door de Londense deelgemeente Wandsworth aangekondigd dat 100 bestaande hoogbouwappartementen zullen uitgerust worden met een sprinklersysteem. De gemeenteraad heeft deze beslissing genomen voor alle gebouwen van tien verdiepingen of hoger. In totaal zullen 6.400 appartementen uitgerust worden met een sprinklersysteem. Feit is natuurlijk dat brandveiligheidsmaatregelen zoals onder andere gevelbekleding, evacuatiewegen, rookdetectie en interventiemiddelen eveneens worden geanalyseerd en mogelijks gecorrigeerd.

De werken zullen zo spoedig mogelijk aangevat worden en grotendeels uitgevoerd worden met de bedoeling dat de bewoners hun appartement niet hoeven te verlaten om elders tijdelijk onderdak te vinden.

© John Gomez / Shutterstock.com

© Thabo Jaiyesimi / Shutterstock.com

The Sheffield

- Callow Mount Sprinkler Retrofit Project

Het "Callow Mount Sprinkler Retrofit Project" is een belangrijk rapport, gepubliceerd door BAFSA(*) in 2012, dat aantoont dat het financieel mogelijk is en praktisch doenbaar om sprinklersystemen te installeren in een bestaand hoogbouwappartement gebouwd tussen 1950 & 1970.

De werken namen in zijn totaliteit minder dan 4 weken in beslag. Deze aanpak heeft eens te meer aangetoond dat de brandveiligheid in belangrijke mate kan verbeterd worden door het inbouwen van een automatisch sprinklersysteem en dit zonder verhuis van de bewoners.

Betreffende gebouw: Bouwjaar 1962 - 13 verdiepingen - 46 flats - kantoorruimte op gelijkvloers

(*) BAFSA: British Automatic Fire Sprinkler Association

Hoe zit dat in België?

De catastrofale brand in de Brusselse "A l'Innovation" in 1967, precies 50 jaar geleden, heeft in België geleid tot een aantal maatregelen die een belangrijke verbetering betekenden voor de brandveiligheid van mensen en goederen binnen een gebouw. De maatregelen betroffen vooral de bouwkundige structurele elementen, compartimentering, evacuatie, eerste interventiemiddelen en organisatie in geval van brand.

Voor wat specifiek de grotere winkelcentra betreft is men zelfs een stap verder gegaan en werd de installatie van een automatisch blussysteem met sprinklers een wettelijke verplichting.

Toeval of niet? Feit is dat er sindsdien in geen enkel winkelcentrum in België, uitgerust met een sprinklersysteem, nog een brand plaatsvond met een dodelijk slachtoffer of belangrijke schade als gevolg.

Voor residentiële gebouwen zoals appartementsgebouwen, ziekenhuizen en rustverzorgende tehuizen is de installatie van sprinklersystemen geen verplichting met als gevolg dat het dan ook eerder een uitzondering is dan een regel dat een sprinklersysteem voorzien wordt.

De maatschappelijke evolutie zorgt er nochtans voor dat er steeds meer oudere, minder mobiele met als gevolg meer kwetsbare mensen woningen, appartementen en verzorgingstehuizen bevolken. De multiculturele omgeving en de verschillende taalgebruiken die ermee gepaard gaan creëren eveneens bijkomende risico's voor de bewoners in geval van brand.

BFSN is overtuigd van het feit dat sprinklersystemen in residentiële gebouwen de brandveiligheid in belangrijke

mate verhogen en catastrofale scenario's zoals deze van de Grenfell toren kunnen worden vermeden. Residentiële sprinklers hebben immers een belangrijke impact op de gevolgschade bij een brand en dit zowel op het vlak van Life Safety als materiële schade. Anders dan traditionele sprinklersystemen, die hoofdzakelijk gericht zijn op algemene schadebeperking, worden residentiële sprinklers toegepast als life safety-concept. Evacuatie van bewoners is het primaire doel en hiervoor wordt bijvoorbeeld een evacuatie tijd gecreëerd van 30 minuten voor appartementen.

Belangrijk om weten is dat deze systemen enkel in geval van brand automatisch starten en alleen de sprinklers in de betreffende ruimte geactiveerd worden.

Laat ons hopen dat we niet moeten wachten op een volgende catastrofe vooraleer sprinklersystemen algemeen aanvaard en geïmplementeerd worden en als dusdanig een belangrijke meerwaarde betekenen voor de brandveiligheid in residentiële gebouwen.

Sprinklers hebben een goede reputatie als zijnde efficiënt, effectief en betrouwbaar en dat willen we graag zo houden. De organisatie die instaat voor het ontwerpen, installeren en onderhouden van sprinklerinstallaties dienen over de nodige competenties en kwalificaties te beschikken. De BFSN leden-installatiebedrijven zijn tevens BOSEC gecertificeerde sprinklerinstallatiebedrijven.

François Asselman

Voorzitter BFSN : Belgian Fire Sprinkler Network